

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

ZPE/022/81/KL/17

Warszawa, 10 października 2017 r.

Szanowna Pani

Wspaniały Pan Minister

Teresa Czerwińska
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

Sygn.FS.4101.1-1.KON.2017

W nawiązaniu do pisma z dnia 26 września 2017 r. skierowanego do Związku Nauczycielstwa Polskiego przez Ministerstwo Finansów (doręczonego w dniu 26 września 2017 r.), Związek Nauczycielstwa Polskiego negatywnie opiniuje propozycję normatywną zawartą w treści art. 2, art. 9 i art. 25 projektu ustawy o zmianie *niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej na rok 2018*.

Uzasadnienie

1. W art. 2 ww. projektu ustawy ustala wysokość kwoty bazowej, stanowiącej składową odpisu na nauczycielski fundusz socjalny (art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 1189 ze zm. – dalej KN), na poziomie kwoty bazowej obowiązującej na dzień 1 stycznia 2012 r. – 2.618 zł.

Oznacza to dalsze zamrożenie odpisu socjalnego. Jest to kolejny, piąty już rok, ograniczania wysokości odpisu socjalnego dla nauczycieli bez wskazania przyczyny takiego działania.

Z treści art. 2 ww. projektu ustawy wynika, że wysokość odpisu o którym mowa w art. 53 ust. 1 KN w roku 2018 ponownie wynosić będzie 2879,91 zł (110% x 2618,10 zł).

W odniesieniu do roku 2017 r., kwota bazowa dla nauczycieli wynosiła 2752,59 zł (art. 9 ust. 2 ustawy budżetowej z dnia 16 grudnia 2016 r., Dz.U. z 2017 r. poz. 108), a więc kwota odpisu na fundusz socjalny, zgodnie z dyspozycją art. 53 ust. 1 KN, powinna wynosić 3.028,2 zł (gdyby nie zapis art. 2 ustawy tzw. ustawy okotobudżetowej z dnia 2 grudnia 2016 r., Dz.U. poz. 1984), które również obniżały jego wysokość do stanu z roku 2012 - czyli do wysokości 2618,10 zł).

Pomiędzy wysokością odpisu na fundusz socjalny nauczycieli, określonym w art. 53 ust. 1 KN – 3.028,2 zł (2017 r.), a wysokością tegoż odpisu ustalonego w tzw. ustawie okotobudżetowej – 2879,91 zł, występuje różnica 148,3 zł. Wydatki związane z funduszem socjalnym nauczycieli uwzględniane są jako wydatek finansowany z

części oświatowej subwencji ogólnej. Odnosząc ww. kwotę różnicy do liczby etatów nauczycielskich¹ oszczędność po stronie budżetu państwa w zakresie naliczenia części oświatowej subwencji ogólnej stanowić będzie ponad 99 milionów zł rocznie.

ZNP stoi na stanowisku, że naliczenie odpisów na fundusz socjalny musi opierać się o kwotę bazową dla nauczycieli, przyjętą w aktualnie obowiązującej ustawie budżetowej państwa, tym bardziej, że uzasadnienia projektu ustawy nie wskazuje doniosłych przyczyn dla wprowadzenia regulacji zawieszającej działanie art. 53 ust. 1 KN.

2. W art. 9 ww. projektu ustawy stwierdza się, że podwyższenie wynagrodzeń dla nauczycieli następuje nie później niż do dnia 31 maja 2018 r. z wyrównaniem od 1 maja 2018 r. Mamy więc do czynienia z pewną niekonsekwencją, ponieważ z deklaracji złożonych przez Ministra Edukacji Narodowej², 5% podwyżka wynagrodzeń nauczycielskich w 2018 r. miała nastąpić od 1 kwietnia.

Natomiast należy zwrócić jednak uwagę na inną kwestię – przyjęcie wyżej wskazanego rozwiązania wywołuje skutek w postaci znacznego zaniżenia średniorocznego wskaźnika podwyżki. Podwyższenie wynagrodzeń dopiero od maja zdecydowanie obniży 5% średnioroczny wskaźnik podwyżki, ustalając go na poziomie 3,33%.

Stąd też postulatem ZNP jest zmiana treści art. 9 ustawy okotobudżetowej w taki sposób, aby wypłata podwyżki wynagrodzeń następowała z wyrównaniem od 1 stycznia 2018 r., tak aby średniorocznie zachować 5% wskaźnik podwyżki.

3. Art. 25 ww. projektu ustawy, na potrzeby ustalenia wysokości odpisu podstawowego na użytek ustawy z dnia 4 marca 1994 r. *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 800) – dalej u.z.f.ś.s., ustala wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w wysokości obowiązującej w drugim półroczu 2012 r.

Należy zauważyć, że będzie to już siódmy rok ustawowego zaniżania wysokości odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Skutkować to będzie ustaleniem wysokości odpisu podstawowego na fundusz socjalny np. pracowników niepedagogicznych szkoły – na poziomie 3.161,77 zł³, co wywołuje skutek w postaci dalszego zamrożenia wysokości odpisu socjalnego.

Różnica kwot jest bardzo duża – tzw. ustawa okotobudżetowa utrzymuje kwotę 3.161,77 zł, natomiast kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej wynosiła w 2016 r. – 4047 zł, zaś za II kwartał 2017 r. wynosi 4221 zł⁴.

ZNP stoi na stanowisku, że naliczenie odpisów na fundusz socjalny musi opierać się o regulację wskazaną w treści art. 5 ust. 2 u.z.f.ś.s. Powinno więc wynosić 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą.

¹https://danepubliczne.gov.pl/dataset/nauczyciele__w_osobach_i_etatach_/resource/6a67633b-8b9c-49f9-8413-8958329964dd

²<https://www.msn.com/pl-pl/kuchnia/wiadomosci-o-zywieniu/min-a-zalewska-podwy%C5%BCKi-dla-nauczycieli-od-kwietnia-2018-r/vp-AAAt9hJf>

³ Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 lutego 2013 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2012 r. i w drugim półroczu 2012 r. M.P.2013.10

⁴<https://wynagrodzenia.pl/gus>

Zdaniem ZNP regulacja art. 25 ww. projektu ustawy jest nieuzasadniona; w uzasadnieniu niniejszego projektu ustawy nie wyjaśniono przyczyn, które potwierdzałyby zasadność przyjętej regulacji normatywnej. W związku z tym ZNP sprzeciwia się propozycji utrzymania wartości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na poziomie drugiego półrocza 2012 r. w zakresie ustalania wysokości odpisu podstawowego funduszu świadczeń socjalnych.

Podsumowanie

W opinii ZNP ustawa okotobudżetowa powinna wprowadzać jedynie rozwiązania tymczasowe służące uzyskaniu ściśle uzasadnionego celu budżetowego. Należy zauważyć, że Ministerstwo Finansów w drodze ustaw okotobudżetowych od wielu lat dokonuje zawieszenia działania normatywnego wielu ustaw, w tym np. art. 53 ust. 1 KN oraz zasad ustalania wysokości odpisu podstawowego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 u.z.f.ś.s., bez wykazania uzasadnienia dla takiego działania.

Biorąc pod uwagę, że jest to kolejny rok ograniczania działania normy art. 53 ust. 1 KN oraz art. 5 ust. 2 u.z.f.ś.s., należy uznać, że Ministerstwo Finansów dokonuje trwałej zmiany treści ww. norm, do czego – w opinii ZNP – nie posiada kompetencji normatywnej.

Zdaniem ZNP nie ma wątpliwości, że art. 2 i art. 25 ww. projektu ustawy nie tyle tymczasowo zamrażają wskaźniki określone w innych ustawach w związku z wystąpieniem uzasadnionej konieczności budżetowej, co kolejny już rok wyłącza z obiegu prawnego określone normy prawne. Istnieje poważna wątpliwość co do podstawy prawnej, jak i konstytucyjności takiego działania.

W uzasadnieniu niniejszego projektu ustawy nie zawarto także argumentów na rzecz wprowadzonych zmian. Zdaniem ZNP regulacje art. 2 i art. 25 ww. projektu ustawy są więc nieuzasadnione, a nadto – w związku z trwałym charakterem zmian dokonywanych przez kolejne ustawy okotobudżetowe – naruszające zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Z tego powodu ZNP wnosi o wykreślenie z projektu ww. artykułów. Jednocześnie ZNP wnosi o zmianę daty podwyżki wynagrodzeń nauczycielskich – od 1 stycznia 2018 r., aby zgodnie z deklaracjami Ministra Edukacji Narodowej nauczyciele otrzymali 5% podwyżkę w całym 2018 r.

Z poważaniem -

WICEPREZES
Zarządu Głównego ZNP
Krzysztof Baszczyński